

02

**HIỆU QUẢ CÔNG TÁC XỬ LÝ
VI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ
DO NGƯỜI DÂN THÔNG BÁO
NĂM 2021**

04

**CÔNG TÁC XỬ LÝ TỘI PHẠM
VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ
TẠI VIỆT NAM NĂM 2021**

07

**KHÔNG BỒI THƯỜNG
CHO CHỦ NUÔI GẤU
DƯỚI MỌI HÌNH THỨC**

11

**HOẠT ĐỘNG XỬ LÝ VI PHẠM
VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ
BA QUÝ ĐẦU NĂM 2022**

HIỆU QUẢ CÔNG TÁC XỬ LÝ VI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ DO NGƯỜI DÂN THÔNG BÁO NĂM 2021

Nhận thấy vai trò quan trọng của cộng đồng trong việc hỗ trợ phát hiện, xử lý vi phạm về động vật hoang dã (ĐVHD), từ năm 2020, Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) đã tiến hành phân tích hiệu quả công tác xử lý vi phạm về ĐVHD do người dân thông báo tại từng địa phương trong tương quan so sánh với các tỉnh, thành khác trên cả nước cũng như đánh giá hiệu quả xử lý trung bình trên cả nước qua mỗi năm.

Một số kết quả chính trong công tác xử lý vi phạm về ĐVHD do người dân thông báo đến cơ quan chức năng địa phương trong năm 2021 như sau:

1.056

Số vụ vi phạm về ĐVHD do người dân thông báo được chuyển giao đến cơ quan chức năng

Số vụ vi phạm về ĐVHD do người dân thông báo qua Đường dây nóng bảo vệ ĐVHD của ENV và sau đó được chuyển giao đến cơ quan chức năng.

97%

Tỷ lệ phản hồi trung bình trên cả nước

Tỷ lệ phần trăm số vụ vi phạm về ĐVHD do người dân thông báo mà các cơ quan chức năng đã xử lý và phản hồi kết quả đến ENV trong năm 2021.

28,9%

Tỷ lệ xử lý thành công trung bình trên cả nước

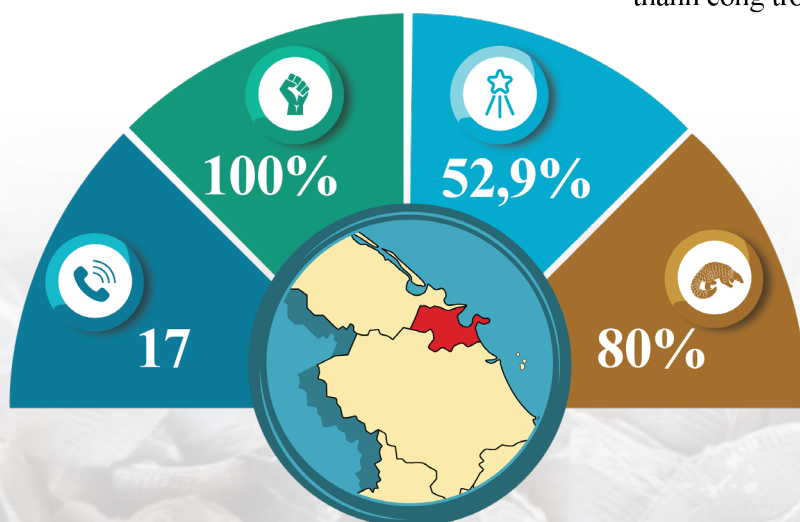
Tỷ lệ phần trăm số vụ được xử lý có kết quả là tịch thu ĐVHD, ĐVHD được chuyển giao và/hoặc xử phạt các đối tượng có liên quan trong năm 2021.

29,8%

Tỷ lệ xử lý thành công trung bình trên cả nước liên quan đến động vật sống

Tỷ lệ phần trăm số vụ liên quan đến ĐVHD còn sống có kết quả xử lý thành công trong năm 2021.

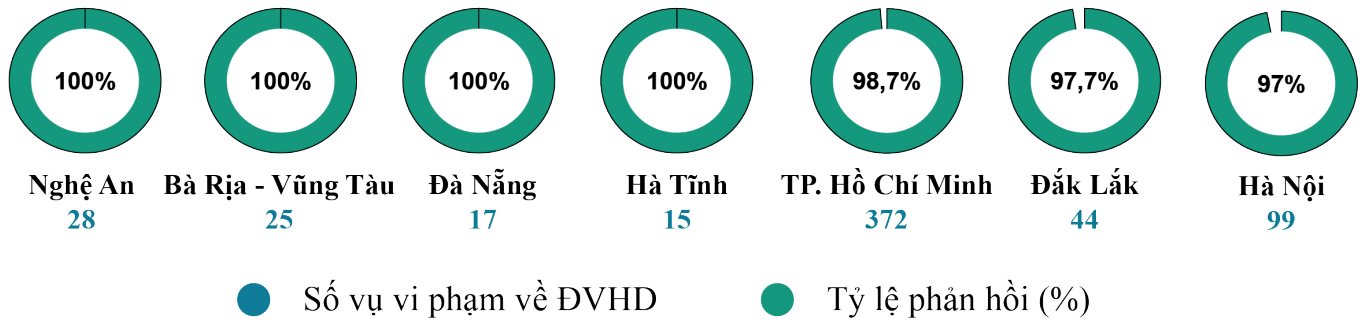

Thành tích nổi bật
Đà Nẵng

Lưu ý: ENV không đánh giá trong danh mục “Thành tích nổi bật” với những tỉnh, thành phố ghi nhận ít hơn 15 vụ vi phạm do người dân thông báo trong năm 2021.

1. Những địa phương có tỷ lệ phản hồi cao với thông báo vi phạm từ người dân

Lưu ý: ENV không đưa vào danh sách này những tỉnh, thành phố ghi nhận ít hơn 15 vụ vi phạm do người dân thông báo trong năm 2021.

2. Những địa phương đạt hiệu quả cao trong công tác xử lý vi phạm về ĐVHD

Lưu ý: ENV không đưa vào danh sách này những tỉnh, thành phố ghi nhận ít hơn 15 vụ vi phạm do người dân thông báo trong năm 2021.

STT	Địa phương	Số vụ vi phạm về ĐVHD	Tỷ lệ xử lý thành công
1	Thanh Hóa	17	82,4%
2	Đà Nẵng	17	52,9%
3	Đồng Nai	27	51,9%
4	Lâm Đồng	29	51,7%

3. Những địa phương đạt hiệu quả cao trong công tác xử lý các vụ việc liên quan đến ĐVHD còn sống

Lưu ý: ENV không đưa vào danh sách này những tỉnh, thành phố ghi nhận ít hơn 10 vụ liên quan đến ĐVHD còn sống do người dân thông báo trong năm 2021.

STT	Địa phương	Số vụ liên quan đến ĐVHD còn sống	Tỷ lệ xử lý thành công liên quan đến ĐVHD còn sống
1	Đà Nẵng	10	80%
2	Đồng Nai	22	59,1%
3	Bình Định	13	53,9%
4	Bình Dương	20	50%

Để biết thêm hiệu quả công tác xử lý vi phạm về ĐVHD do người dân thông báo tại địa phương mình, vui lòng xem bản điện tử tài liệu “Hiệu quả công tác xử lý vi phạm về động vật hoang dã do người dân thông báo năm 2021” bằng cách quét mã QR:

CÔNG TÁC XỬ LÝ TỘI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ TẠI VIỆT NAM NĂM 2021

Báo cáo “Công tác xử lý tội phạm về động vật hoang dã tại Việt Nam” do ENV thực hiện hàng năm nhằm đánh giá hiệu quả xử lý các vụ án hình sự về ĐVHD. Kết quả trong báo cáo lần này được tổng hợp từ các vụ án hình sự về ĐVHD mà ENV ghi nhận trong năm 2021.

Qua phân tích 161 vụ án hình sự về ĐVHD được phát hiện trong năm 2021, ENV nhận thấy các cơ quan tiến hành tố tụng trên cả nước vẫn tiếp tục thể hiện sự nhất quán và hiệu quả trong nỗ lực ngăn chặn tình trạng buôn bán ĐVHD trái phép kể từ thời điểm năm 2018 khi Bộ luật Hình sự 2015 (được sửa đổi, bổ sung năm 2017- “BLHS”) có hiệu lực thi hành.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đáng khích lệ, trong thời gian tới, ENV cũng đề xuất các cơ quan chức năng tập trung hơn nữa trong công tác điều tra và xử lý những đối tượng cầm đầu các mạng lưới buôn bán ĐVHD lớn – đặc biệt là những đối tượng liên quan đến các đường dây buôn bán/nhập lậu hàng tấn gà voi, vầy tê tê và sừng tê giác vào hoặc quá cảnh qua Việt Nam.

CÔNG TÁC XỬ LÝ CÁC VỤ ÁN HÌNH SỰ VỀ ĐVHD NĂM 2021

Lưu ý: Các vụ án hình sự về ĐVHD được đánh giá trong báo cáo này là những vụ án buôn bán, vận chuyển, nuôi nhốt, tàng trữ trái phép cá thể, bộ phận hoặc sản phẩm ĐVHD - là tội phạm theo quy định của BLHS nhưng không bao gồm các vụ án mua bán để sử dụng nhỏ lẻ dù có yếu tố hình sự. Các vụ án trong mục này được đánh giá theo thời điểm cơ quan chức năng phát hiện vi phạm và thu giữ tang vật ĐVHD - đây là bước đầu tiên trong một vụ án hình sự, tạo cơ sở cho việc bắt giữ và xử lý các đối tượng vi phạm sau đó.

Bảng 1: Công tác xử lý vụ án hình sự về ĐVHD ở Việt Nam (theo thời điểm phát hiện vi phạm)

	2017		2018	2019	2020	2021
Số vụ án hình sự về ĐVHD	94	Bộ Luật Hình sự 2015 (sửa đổi, bổ sung 2017 có hiệu lực)	122	154	129	161
Số vụ án hình sự có đối tượng bị bắt giữ	80		107	135	122	151
Tỷ lệ các vụ án hình sự về ĐVHD có đối tượng bị bắt giữ	85,1%		87,7%	87,7%	94,6%	93,8%
Số đối tượng bị bắt giữ	134		176	226	171	251
Số vụ án về ĐVHD có đối tượng bị truy tố/xét xử	55		94	122	110	115
Tỷ lệ vụ án hình sự về ĐVHD có đối tượng bị truy tố/xét xử	68,8%		87,9%	90,4%	90,2%	76,2%*

* Dữ liệu về các vụ án có đối tượng bị truy tố/xét xử năm 2021 chưa phản ánh kết quả của 24 vụ án mà các cơ quan chức năng đang trong quá trình truy cứu trách nhiệm hình sự các đối tượng có liên quan.

KẾT QUẢ CÁC VỤ ÁN HÌNH SỰ VỀ ĐVHD ĐƯỢC ĐƯA RA XÉT XỬ TRONG NĂM 2021 (THEO NGÀY XÉT XỬ)

Bảng 2: Hiệu quả công tác xét xử tội phạm về ĐHVD

	2017	2018	2019	2020	2021
Trước khi BLHS có hiệu lực	64	63	92	120	140
Số vụ án được đưa ra xét xử	64	63	92	120	140
Số vụ xét xử có đối tượng bị phạt tù (Không được hưởng án treo)	19	29	45	59	64
Tỉ lệ các vụ án áp dụng hình phạt tù (Không được hưởng án treo)	29,6%	46%	48,9%	49,2%	45,7%
Số đối tượng bị áp dụng hình phạt tù (Không được hưởng án treo)	27	39	80	95	84
Mức hình phạt tù trung bình (theo năm)	1,21	3,08	4,5	4,09	3,73

Lưu ý: Số liệu các vụ án được đưa ra xét xử tại Bảng 2 sẽ có sự khác biệt với số liệu trong Bảng 1 do Bảng 2 chỉ phản ánh các vụ án được xét xử trong một năm nhất định, bao gồm những vụ án được phát hiện trong giai đoạn trước đó.

Để xem nội dung đầy đủ của “Báo cáo công tác xử lý tội phạm về động vật hoang dã tại Việt Nam năm 2021”, vui lòng truy cập bản điện tử bằng cách quét mã QR:

HÃY CÙNG CHẤM DỨT TÌNH TRẠNG NUÔI NHỐT GẤU LẤY MẬT TẠI THỦ ĐÔ!

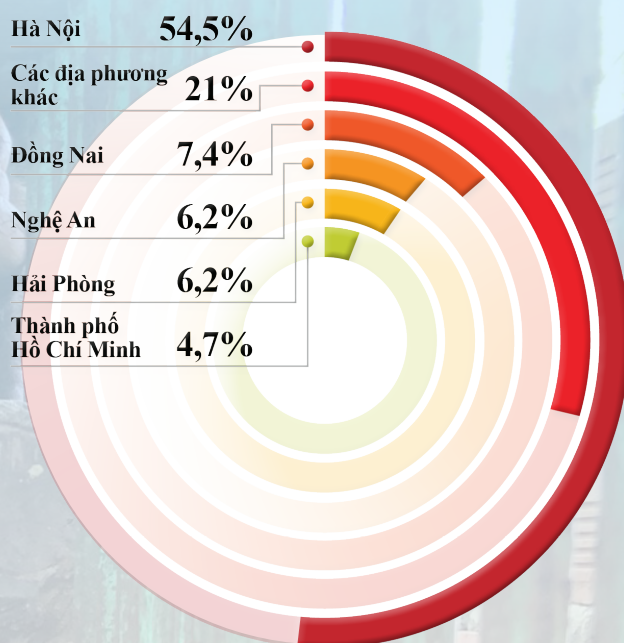
Tính đến tháng 10/2022, thủ đô Hà Nội vẫn tiếp tục là địa phương có số lượng gấu nuôi nhốt lớn nhất trên cả nước, với 140 cá thể gấu tại các cơ sở tư nhân. Số lượng gấu tại Hà Nội hiện chiếm tới 54,5% tổng số gấu bị nuôi nhốt trên cả nước (257 cá thể).

Hoạt động nuôi nhốt gấu để lấy mật tàn nhẫn và bất hợp pháp ở Việt Nam đang bước vào giai đoạn cuối. Trong năm 2022, tỉnh Bình Phước và Thái Bình đã lần lượt trở thành địa phương thứ 41 và 42 chính thức xóa bỏ hoạt động nuôi nhốt gấu tại Việt Nam. Hà Nam cũng sẽ trở thành địa phương tiếp theo không nuôi nhốt gấu sau khi cá thể gấu cuối cùng tại tỉnh này được chuyển giao đến trung tâm cứu hộ ĐVHD trong thời gian tới. Đáng chú ý, Tp. Hồ Chí Minh – nơi từng là điểm nóng lớn thứ 2 trên cả nước về nuôi nhốt gấu hiện chỉ còn 13 cá thể gấu tại các cơ sở tư nhân.

Tuy nhiên, một điều đáng tiếc là thủ đô Hà Nội lại không dẫn đầu trong nỗ lực chấm dứt tình trạng nuôi nhốt gấu như kỳ vọng. Với tình trạng nuôi nhốt và quản lý gấu như hiện tại, nhiều khả năng Hà Nội sẽ là địa phương cuối cùng vẫn còn tình trạng gấu bị nuôi nhốt trên cả nước.

Một lần nữa, ENV rất mong chính quyền thành phố Hà Nội có những hành động quyết liệt hơn nữa nhằm thúc đẩy quá trình chấm dứt hoạt động nuôi nhốt gấu tại Hà Nội nói chung và huyện Phúc Thọ nói riêng.

Sau 17 năm kể từ khi các cơ quan quản lý Nhà nước thắt chặt công tác quản lý gấu nuôi nhốt với mục tiêu chấm dứt hoạt động săn bắt và buôn bán gấu để nuôi nhốt lấy mật tại Việt Nam, rất nhiều tỉnh thành trên cả nước đã thành công hoặc đang nỗ lực đưa địa phương mình trở thành tỉnh/thành phố tiếp theo không còn hoạt động nuôi nhốt gấu. ENV cho rằng đây chính là thời điểm để Hà Nội khẳng định quyết tâm chấm dứt tình trạng nuôi nhốt gấu ở thủ đô và hi vọng đến năm 2025, Việt Nam sẽ chấm dứt thành công tình trạng nuôi nhốt gấu nhờ những nỗ lực của chính quyền thành phố Hà Nội!

**BIỂU ĐỒ PHÂN BỐ GẤU NUÔI NHỐT
TẠI VIỆT NAM**

KHÔNG BỒI THƯỜNG CHO CHỦ NUÔI GẤU DƯỚI MỌI HÌNH THỨC

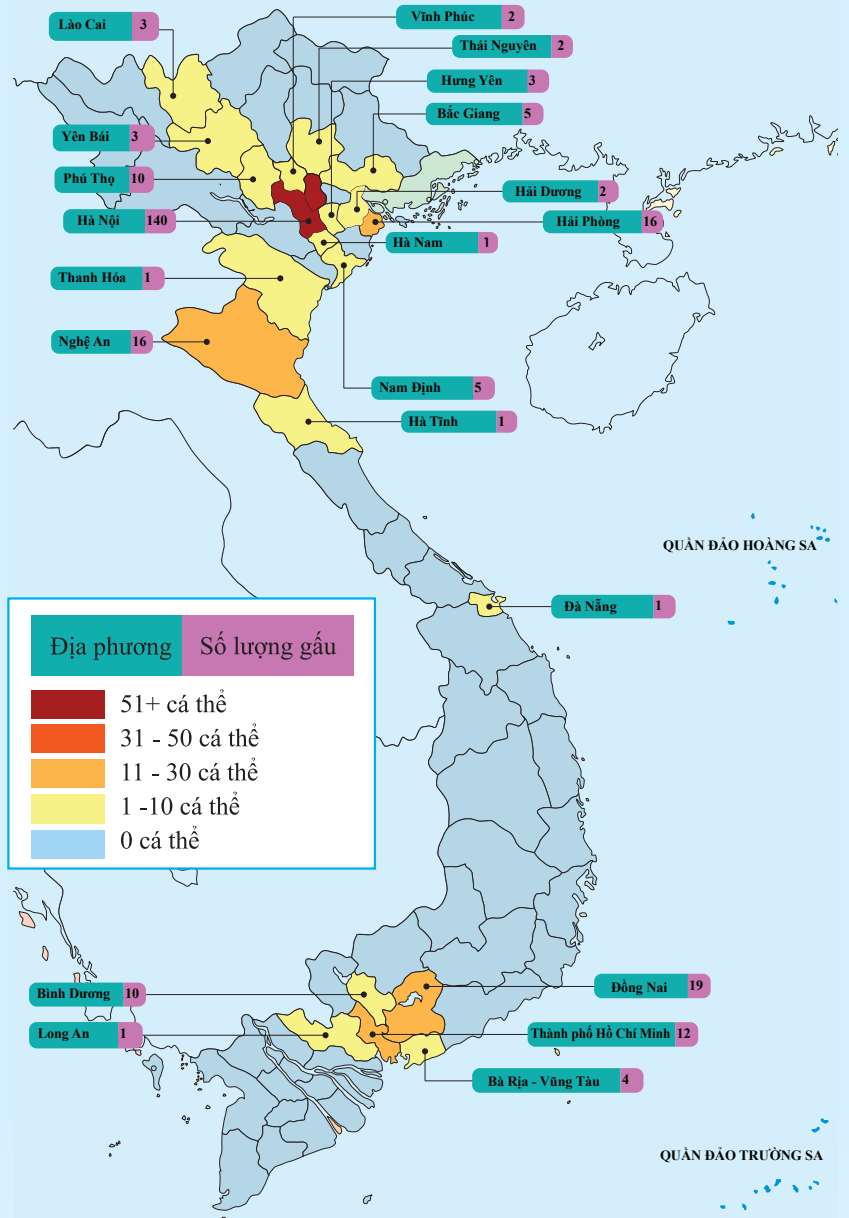
SỐ LƯỢNG GẤU NUÔI NHÓT TẠI CÁC TRẠNG TRẠI TƯ NHÂN TRÊN CẢ NƯỚC (tính đến hết tháng 10/2022)

Trong nhiều năm qua, ENV và các đối tác đã tích cực phối hợp các cơ quan chức năng trên cả nước trong việc phát hiện, thu giữ gấu bị nuôi nhốt trái phép hoặc hỗ trợ thuyết phục người dân tự nguyện chuyển giao đến các trung tâm cứu hộ. Trong nhiều trường hợp, các chủ nuôi thường bày tỏ nguyện vọng được bồi thường vật chất khi chuyển giao gấu cho Nhà nước.

Tuy nhiên, tất cả các cá thể gấu đang được nuôi nhốt tại các cơ sở hiện nay đều có nguồn gốc bất hợp pháp. Các cá thể gấu này đã bị mua bán trái phép trong những năm 1990 và đầu những năm 2000, hầu hết từ khi còn nhỏ sau khi thợ săn sát hại gấu mẹ. Việc các cơ quan Nhà nước có thẩm quyền tiến hành đăng ký quản lý và gắn chip cho gấu không có ý nghĩa công nhận nguồn gốc hợp pháp cho các cá thể gấu này mà chỉ nhằm ngăn chặn gấu mới được đưa vào các cơ sở. Vì vậy, không có lí do gì để chủ nuôi gấu – những người mua gấu trái phép phục vụ cho hoạt động khai thác mật trong một thời gian dài – đòi hỏi được “khoản hỗ trợ” khi chuyển giao gấu.

Đó chính là lý do mà Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (Bộ NN&PTNT) đã đưa ra quan điểm rõ ràng về việc không bồi thường cho chủ gấu để nhận chuyển giao. ENV cùng với những thành viên khác của Nhóm các tổ chức về bảo vệ gấu tại Việt Nam bao gồm Tổ chức Động vật Thế giới (World Animal Protection) và Tổ chức Four Paws hoàn toàn ủng hộ quan điểm của Bộ NN&PTNT. Việc “mua gấu” để cứu hộ, dù là trực tiếp hay gián tiếp, không chỉ là hành vi vi phạm pháp luật mà còn thúc đẩy hoạt động mua bán gấu nói riêng và ĐVHĐ nói chung, giảm hiệu quả thực thi pháp luật và đẩy gấu cùng các loài ĐVHĐ khác đến gần hơn với nguy cơ tuyệt chủng. Hiện tại là bồi thường cho chủ gấu, sau này sẽ là chủ nuôi hổ, tê tê?

Chấm dứt hoạt động nuôi nhốt gấu lấy mật là một ưu tiên mà các địa phương cần nhanh chóng thực hiện. Tuy nhiên, các cơ quan chức năng không bao giờ nên áp dụng biện pháp hỗ trợ tài chính cho chủ gấu dưới bất kỳ hình thức nào để nhằm đẩy nhanh tiến trình này bởi việc làm này sẽ để lại hậu quả nghiêm trọng và lâu dài cho đa dạng sinh học của đất nước - đặc biệt là đối với các loài ĐVHĐ nguy cấp. ENV tin rằng với quyết tâm cao của các cơ quan chức năng tại các địa phương, hoạt động nuôi nhốt gấu lấy mật sẽ sớm được chấm dứt mà không để lại hậu quả nghiêm trọng cho đa dạng sinh học! Nghĩ vĩ mô, hành động vi mô!

KHUYẾN CÁO

THỰC THI PHÁP LUẬT

TẤT CẢ CÁC LOÀI CHIM HOANG DÃ ĐỀU ĐƯỢC BẢO VỆ TẠI VIỆT NAM

Ngày 17/5/2022, Thủ tướng Chính phủ ban hành Chỉ thị số 04/CT-TTg (Chỉ thị số 04) về một số nhiệm vụ, giải pháp cấp bách để bảo tồn các loài chim hoang dã, di cư tại Việt Nam. Theo đó, Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các bộ, ngành, Ủy ban nhân dân (UBND) cấp tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương tăng cường triển khai các hoạt động thanh tra, kiểm tra, xử lý vi phạm liên quan đến chim hoang dã cũng như bảo tồn chim hoang dã trong môi trường sống tự nhiên, tuyến di cư qua biên giới, và điểm dừng nghỉ của chim hoang dã tại Việt Nam.

Theo tinh thần chỉ đạo của Chỉ thị số 04, ngày 27/9/2022, Bộ trưởng Bộ NN&PTNT cũng ban hành Công văn số 6461/BNN-TCLN (Công văn số 6461) đề nghị UBND tỉnh/thành phố chỉ đạo các cơ quan liên quan xử lý nghiêm những hành vi trái pháp luật liên quan đến các loài chim hoang dã; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động người dân không bắt, bẫy, bán hoặc tiêu thụ các loài chim di cư và chim hoang dã.

Chỉ thị số 04 và Công văn số 6461 đã thể hiện sự quan tâm đặc biệt của Chính phủ và Bộ NN&PTNT trước tình trạng gia tăng vi phạm liên quan đến chim hoang dã tại Việt Nam. ENV kêu gọi các cơ quan thực thi pháp luật và các cơ quan chức năng khác có liên quan thực hiện nghiêm túc Chỉ thị, Công văn trên, đồng thời luôn giữ vững lập trường xử lý nghiêm các hành vi vi phạm liên quan đến chim hoang dã, chim di cư và thường xuyên truy quét, tháo gỡ cũng như tiêu hủy tất cả các lưới bẫy chim hoang dã được phát hiện.

Quy định xử lý vi phạm liên quan đến chim hoang dã

Vi phạm liên quan đến các loài chim hoang dã nguy cấp, quý, hiếm thuộc các Danh mục loài theo quy định của Chính phủ và các Phụ lục Công ước về buôn bán quốc tế động, thực vật hoang dã nguy cấp (CITES): Tùy theo mức độ bảo vệ của từng loài và mức độ nghiêm trọng của vi phạm, người vi phạm có thể bị xử phạt vi phạm hành chính đến 400 triệu đồng theo quy định tại Nghị định 35/2019/NĐ-CP – “NĐ35” (sửa đổi bởi Nghị định 07/2022/NĐ-CP – “NĐ07”) hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự với mức hình phạt lên đến 15 năm tù theo quy định tại Điều 234, 244 BLHS.

Vi phạm liên quan đến các loài chim hoang dã KHÔNG thuộc trường hợp nêu trên: Tất cả các loài chim hoang dã đều là ĐVHD theo khái niệm được quy định tại khoản 29 Điều 3 Nghị định 06/2019/NĐ-CP – “NĐ 06” (sửa đổi bởi Nghị định 84/2021/NĐ-CP – “NĐ 84”). Người thực hiện hành vi vi phạm liên quan đến các loài chim được coi là “động vật rừng thông thường” sẽ có thể bị xử phạt hành chính đến 300 triệu đồng theo quy định tại NĐ 35 (sửa đổi, bổ sung bởi NĐ 07) hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự với mức hình phạt lên đến 12 năm tù theo Điều 234 BLHS. Trong khi đó, các loài chim còn lại, nếu không phải là động vật rừng thông thường thì sẽ là ĐVHD thuộc trường hợp “loài động vật trên cạn khác”. Khi đó, người thực hiện hành vi vi phạm liên quan đến các loài này có thể bị xử phạt hành chính đến 300 triệu đồng theo các quy định tại NĐ 35 (sửa đổi, bổ sung bởi NĐ 07).

LƯU Ý TRONG QUẢN LÝ CƠ SỞ NUÔI ĐVHD

Dưới đây là tóm tắt một số thủ tục và tài liệu cần thiết trong việc đăng ký và vận hành cơ sở nuôi ĐVHD. Các cơ quan chức năng nên nắm rõ yêu cầu về thủ tục, giấy tờ đối với từng trường hợp để đảm bảo hiệu quả công tác quản lý, xử lý vi phạm về ĐVHD.

1. Đăng ký

Hồ sơ đăng ký mã số cơ sở nuôi

- Đơn đề nghị cấp mã số cơ sở nuôi ĐVHD theo Mẫu số 3 tại Phụ lục ban hành kèm NĐ 06 (được sửa đổi, bổ sung bởi NĐ 84).
- Phương án nuôi theo mẫu tại Phụ lục ban hành kèm NĐ 06 (được sửa đổi, bổ sung bởi NĐ 84).
- Giấy tờ chứng minh nguồn gốc hợp pháp của ĐVHD được nuôi tại cơ sở bao gồm nhưng không giới hạn bởi bảng kê lâm sản có xác nhận của cơ quan Kiểm lâm (đối với động vật rừng), giấy xác nhận nguồn gốc loài thủy sản (đối với thủy sản nguy cấp, quý, hiếm) và các giấy tờ chứng minh nguồn gốc hợp pháp khác.
- Văn bản xác nhận của Cơ quan Khoa học CITES Việt Nam, nêu rõ việc nuôi không ảnh hưởng đến sự tồn tại của các loài nuôi và các loài có liên quan khác trong tự nhiên (Văn bản này do cơ quan cấp phép thực hiện khi tiếp nhận được hồ sơ của chủ cơ sở lần đầu đăng ký nuôi loài nguy cấp, quý, hiếm thuộc các lớp thú, chim, bò, sát, lưỡng cư tại cơ sở).

Lưu ý: Cơ sở chỉ nuôi động vật thông thường và động vật trên cạn khác không phải đăng ký mã số cơ sở nuôi nhưng phải đảm bảo nguồn gốc hợp pháp, đảm bảo an toàn cho con người, thực hiện các quy định của pháp luật về môi trường, thú y trong quá trình nuôi cũng như thông báo bằng văn bản cho cơ quan kiểm lâm sở tại để quản lý trong vòng 3 ngày kể từ ngày đưa loài nuôi vào cơ sở.

2. Hoạt động

Các giấy tờ phải có tại một cơ sở nuôi ĐVHD

Chủ cơ sở nuôi phải đảm bảo có thể xuất trình những giấy tờ sau đây khi cơ quan chức năng có yêu cầu kiểm tra:

- Mã số đăng ký của cơ sở (nếu cơ sở nuôi loài nguy cấp quý hiếm được liệt kê trong Nhóm IB, IIB, hoặc các Phụ lục I, II, III CITES).
- Giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh.
- Kết quả thẩm định báo cáo đánh giá tác động môi trường và giấy phép môi trường/đăng ký môi trường (nếu thuộc trường hợp phải thực hiện theo quy định).
- Sổ theo dõi hoạt động nuôi (được cập nhật).
- Sổ theo dõi đánh dấu mẫu vật được cập nhật (khi mua bán các loài nguy cấp quý hiếm được liệt kê trong Nhóm IB, IIB, hoặc các Phụ lục I, II, III CITES).
- Sổ theo dõi sinh sản được cập nhật (đối với cơ sở nuôi sinh sản).
- Sổ theo dõi hoạt động chế biến, buôn bán ĐVHD được cập nhật (đối với các cơ sở có hoạt động chế biến và buôn bán ĐVHD các loài nguy cấp quý hiếm được liệt kê trong Nhóm IB, IIB, hoặc các Phụ lục I, II, III CITES).
- Bảng kê lâm sản hoặc các giấy tờ khác theo quy định của pháp luật chứng minh nguồn gốc hợp pháp của ĐVHD tại cơ sở nuôi.

3. Bán động vật hoang dã

Các giấy tờ cần thiết để vận chuyển ĐVHD

Khi vận chuyển ĐVHD, người vận chuyển phải đảm bảo có thể xuất trình những giấy tờ dưới đây khi cơ quan chức năng có yêu cầu kiểm tra. Nếu không thể xuất trình những giấy tờ này, cơ quan chức năng có thể tiến hành xử phạt vi phạm hành chính và tịch thu ĐVHD.

- Bảng kê lâm sản có xác nhận bởi của cơ quan kiểm lâm (đối với động vật rừng nếu vận chuyển giữa các tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương) hoặc giấy xác nhận nguồn gốc loài thủy sản (đối với loài thủy sản nguy cấp, quý, hiếm) và các giấy tờ khác thể hiện nguồn gốc hợp pháp của ĐVHD.
- Giấy chứng nhận kiểm dịch (nếu vận chuyển giữa các tỉnh/thành phố trực thuộc trung ương).

Lưu ý: Cơ quan chức năng có thẩm quyền chỉ xác nhận bảng kê lâm sản hoặc nguồn gốc loài thủy sản cho các cơ sở nuôi trồng ĐVHD thuộc Phụ lục I CITES hoặc động vật rừng nguy cấp, quý, hiếm Nhóm IB nếu chủ cơ sở có khả năng chứng minh cá thể bị buôn bán thuộc từ thế hệ F2 trở lên.

KẾT QUẢ NỔI BẬT **TRONG CÔNG TÁC XỬ LÝ TỘI PHẠM VỀ** **ĐỘNG VẬT HOANG DÃ**

Trong Quý 2 và Quý 3 năm 2022, ENV tiếp tục ghi nhận những kết quả nổi bật của cơ quan công an, tòa án, viện kiểm sát trong nỗ lực đấu tranh phòng chống tội phạm về ĐVHD. Vượt qua nhiều khó khăn, các cơ quan dưới đây đã thể hiện quyết tâm không khoan nhượng với các tội phạm về ĐVHD và góp phần rất lớn vào nỗ lực chung của quốc gia trong công tác đấu tranh với loại tội phạm này:

Công an tỉnh Kon Tum

Đã đề xuất Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum ra các quyết định xử phạt vi phạm hành chính với mức phạt từ 70 triệu đồng đến hơn 80 triệu đồng cho 2 đối tượng quảng cáo bán trái phép ngà voi, sừng tê giác và sản phẩm của các loài ĐVHD nguy cấp, quý hiếm khác trên không gian mạng. Đây là tấm gương cho cơ quan chức năng trên cả nước noi theo trong công tác xử lý vi phạm về ĐVHD trên Internet.

Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an thành phố Hà Nội

Đã kịp thời phát hiện và thu giữ 350 lọ mật gấu bị buôn bán, vận chuyển trái phép tại huyện Phúc Thọ - điểm nóng lớn nhất về nuôi nhốt gấu tại Việt Nam vào ngày 27/5/2022. Thành công này đã tạo tiền đề cho việc truy cứu trách nhiệm hình sự chủ nuôi gấu có liên quan cũng như thúc đẩy chủ nuôi này tự nguyện chuyển giao 7 cá thể gấu cho Nhà nước.

Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an tỉnh Hà Giang

Đã kịp thời phát hiện, làm rõ thông tin vi phạm của một đối tượng chuyên cung cấp, buôn bán sản phẩm từ ĐVHD trái phép trên Internet, từ đó tham mưu Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Giang xử phạt đối tượng này 70 triệu đồng cho hành vi quảng cáo hàng cấm là mật gấu, túi mật gấu và cao hổ.

Phòng Cảnh sát phòng chống tội phạm về môi trường Công an tỉnh Kiên Giang

Đã liên tiếp điều tra, phát hiện và bắt giữ thành công các đối tượng trong ba vụ vi phạm liên quan đến ĐVHD nguy cấp, quý hiếm trong năm 2022. Vật chứng bị tịch thu bao gồm 0,5kg ngà voi, 10kg thịt bò biển, 3 cá thể kỳ đà và 2,2 kg thịt vích.

Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về tham nhũng, kinh tế, buôn lậu - Công an thành phố Đà Nẵng

Đã xuất sắc điều tra hai vụ nhập lậu 138 kg sừng tê giác, 3 tấn xương sư tử, 6,2 tấn vảy tê tê và 456,9 kg ngà voi từ châu Phi về Việt Nam qua cảng Tiên Sa và bắt giữ thành công một đối tượng có liên quan.

Viện kiểm sát nhân dân và Tòa án nhân dân thành phố Pleiku (Gia Lai)

Tạo tiền lệ tốt trong công tác đấu tranh với tội phạm về ĐVHD trên Internet với việc đề xuất và áp dụng hình phạt 18 tháng tù và 15 tháng tù cho hai đối tượng buôn bán trái phép 100 gam sừng tê giác trong phiên xét xử sơ thẩm vào ngày 16/6/2022. Hành vi của các đối tượng này bị phát hiện sau khi một trong hai đối tượng đăng tải bài đăng quảng cáo, buôn bán ĐVHD trên mạng xã hội.

HOẠT ĐỘNG XỬ LÝ VI PHẠM VỀ ĐỘNG VẬT HOANG DÃ BA QUÝ ĐẦU NĂM 2022

Phòng bảo vệ ĐVHD của ENV mỗi ngày tiếp nhận trung bình hơn 9 vụ việc mới do người dân thông báo qua Đường dây nóng bảo vệ ĐVHD 1800-1522. Sau khi tiếp nhận thông tin của người dân, các cán bộ có kinh nghiệm của ENV sẽ liên hệ với cơ quan chức năng để chuyển giao thông tin vi phạm và theo dõi, cập nhật kết quả xử lý cuối cùng vào Cơ sở dữ liệu các vi phạm về ĐVHD của ENV. Trong trường hợp đối tượng vi phạm có hành vi quảng cáo hoặc rao bán các loài ĐVHD nguy cấp, quý, hiếm, ENV sẽ phối hợp và trực tiếp hỗ trợ các cơ quan chức năng trong việc điều tra, bắt giữ các đối tượng vi phạm cũng như tịch thu tang vật ĐVHD.

Trong 3 quý đầu năm 2022, ENV đã ghi nhận tổng cộng 2.600 vụ vi phạm về ĐVHD, trong đó bao gồm 137 vụ buôn lậu/vận chuyển/buôn bán ĐVHD quy mô lớn, 1.872 vụ quảng cáo, bán lẻ ĐVHD và 587 vụ nuôi nhốt, tàng trữ ĐVHD, chủ yếu là các trường hợp nuôi nhốt ĐVHD còn sống.

71% trên tổng số 1.509 vụ vi phạm được người dân phát hiện và chuyển giao thông tin đến cơ quan chức năng qua đường dây nóng của ENV có kết quả xử lý thành công. Một vụ việc được coi là xử lý thành công nếu cơ quan chức năng tịch thu được tang vật ĐVHD; đối tượng bị phát hiện, bắt giữ và truy cứu trách nhiệm hình sự/xử phạt vi phạm hành chính theo quy định; hoặc đối tượng chủ động chấp hành pháp luật sau khi được cơ quan chức năng hoặc ENV tuyên truyền, khuyến cáo.

Cũng trong 3 quý đầu năm 2022, với sự hỗ trợ của ENV, các cơ quan chức năng đã tịch thu hoặc tiếp nhận chuyển giao 2.101 cá thể ĐVHD còn sống bao gồm 97 cá thể khi, 22 cá thể gấu ngựa, 12 cá thể hổ, 295 cá thể rùa cạn, rùa nước ngọt và nhiều loài ĐVHD khác.

Ngoài ra, 1.247 quảng cáo bán ĐVHD trực tuyến đã được xóa bỏ thành công nhờ sự can thiệp của các cơ quan chức năng, khuyến cáo chấp hành pháp luật của ENV và sự phối hợp của các nhà cung cấp mạng xã hội sau khi tiếp nhận thông tin từ ENV.

Tính từ đầu năm 2022, tổng cộng 92 trang nhóm chuyên buôn bán ĐVHD trực tuyến với 243.336 thành viên đã bị vô hiệu hóa.

ENV trân trọng cảm ơn các cơ quan kiểm lâm, cơ quan chức năng có liên quan và đặc biệt là cộng đồng đã đồng hành cùng ENV trong nỗ lực bảo vệ ĐVHD và góp phần thực hiện cam kết của Việt Nam trong công tác bảo vệ đa dạng sinh học toàn cầu.

SỐ LIỆU VI PHẠM VỀ ĐVHD: Từ ngày 1/1/2022 đến ngày 30/9/2022

Loại vi phạm	T1/2022 – T9/2022	2005 – 30/9/2022
Tổng số vụ [1]	2.600	24.644
Tổng số vi phạm đơn lẻ	6.158	67.019
Số vụ buôn lậu/vận chuyển/ buôn bán ĐVHD quy mô lớn	137	2.494
Số vụ bán lẻ và quảng cáo ĐVHD	1.872	14.969
Số vụ tàng trữ, nuôi nhốt ĐVHD	587	6.834
Số vụ săn bắt ĐVHD/khác	81	678
Tỉ lệ xử lý thành công [2][3]	59,1%	N/A

[1] Một số vụ việc được ghi nhận trong Cơ sở dữ liệu vi phạm về ĐVHD của ENV sau quá trình xác minh không được xác định là vi phạm. Do đó tổng số vụ việc nói chung có thể khác biệt so với tổng số vụ vi phạm được ghi nhận theo từng hành vi vi phạm (buôn lậu, quảng cáo, nuôi nhốt, v.v.).

[2] Tổng số vụ việc bao gồm những vụ việc do người dân thông báo hoặc được ENV ghi nhận trong các chiến dịch khảo sát vi phạm của ENV. Các vụ việc được xử lý thành công bao gồm tất cả các vụ việc có kết quả xử lý thành công được ghi nhận trong giai đoạn báo cáo, gồm cả các vụ việc mà vi phạm bị phát hiện ở giai đoạn trước nhưng có kết quả xử lý ở giai đoạn này.

[3] ENV chỉ bắt đầu thống kê các vụ việc được xử lý thành công từ năm 2014.

TRUNG TÂM GIÁO DỤC THIÊN NHIÊN

Được thành lập năm 2000, Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên (ENV) là một trong những tổ chức đầu tiên tại Việt Nam chuyên sâu về lĩnh vực bảo tồn thiên nhiên và bảo vệ môi trường. ENV đấu tranh chống nạn buôn bán trái phép ĐVHD và hướng tới mục tiêu nâng cao nhận thức của cộng đồng về sự cần thiết phải bảo vệ thiên nhiên và các loài ĐVHD. Bằng các chiến lược mang tính sáng tạo và đổi mới, ENV mong muốn từng bước thay đổi thái độ và hành vi của cộng đồng, giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ các sản phẩm từ ĐVHD. Bên cạnh đó, ENV cũng phối hợp chặt chẽ với các cơ quan chức năng nhằm tăng cường thể chế, chính sách và trực tiếp hỗ trợ các nỗ lực thực thi pháp luật trong công cuộc bảo vệ các loài ĐVHD đang bị đe dọa tại Việt Nam, trong khu vực và trên toàn thế giới.

LĨNH VỰC HOẠT ĐỘNG CỦA ENV

Từ năm 2007, ENV tập trung vào ba lĩnh vực trọng tâm mang tính chiến lược nhằm ngăn chặn hoạt động buôn bán ĐVHD trái phép bao gồm:

- Phối hợp chặt chẽ với các nhà hoạch định chính sách để tăng cường thể chế, khắc phục các lỗ hổng pháp luật, phát triển các chính sách hiệu quả và thúc đẩy quá trình ra quyết định có liên quan tới vấn đề bảo vệ ĐVHD.
- Tăng cường thực thi pháp luật thông qua việc hỗ trợ trực tiếp các cơ quan chức năng và khuyến khích sự tham gia tích cực của cộng đồng cùng chung tay ngăn chặn nạn buôn bán ĐVHD trái phép.
- Giảm thiểu nhu cầu tiêu thụ các sản phẩm từ ĐVHD thông qua các chiến dịch dài hạn nhằm thay đổi thái độ và hành vi của cộng đồng.

CÁC NHÀ TÀI TRỢ CHÍNH:

Địa chỉ: Phòng 1701 (Tầng 17), tòa nhà 17T5,
Hoàng Đạo Thúy, Hà Nội
Điện thoại: 024 6 28 15424
Fax: 024 6 28 15423
Email: env@fpt.vn
Website: www.thiennhien.org

- ENV hành động vì động vật hoang dã
- Trung tâm Giáo dục Thiên nhiên
- [env.hanhdongvidongvathoangda](https://www.instagram.com/env.hanhdongvidongvathoangda)